

Developing EU energy independence (Stiprinant ES energetinę nepriklausomybę) (lietuvišku subtitrų išklotinė)

Pernai ES importavo iš Rusijos daugiau kaip trečdalį gamtinių dujų namams šildyti ir elektros energijai gaminti. Kas bus, jei Rusija jų nebetieks? Kaip užtikrinti energijos tiekimo ES saugumą?

ES ENERGETINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ

Be abejo, šią žiemą išgyvensime, tačiau turime ruoštis kitai. ES turi imtis bent penkių žingsnių, kad deramai pasirengtų galimiems scenarijams.

Pirma – pasirūpinti dujų atsargomis. ES turi užtikrinti, kad talpyklos būtų sklidinai pripildytos per vasaros sezoną. Per pastaruosius dvejus metus ES dujų atsargų lygis sumažėjo. 2020 m. kovo mėn. – 60 %, 2021 m. kovo mėn. – 37 %, 2022 m. kovo mėn. – 29 %. Ne visos šalys turi vienodą atsargų kiekį. Svarbu bent koordinuoti valstybių narių veiksmus. Galima įpareigoti privačius tiekėjus pripildyti savo talpyklas.

Antra – įvairinti energijos tiekimą. Kai kurioms šalims gali tekti neuždaryti jėgainių, kurias buvo numatyta uždaryti. Kai kurios iš jų investuos į prieštaringą atominę energiją. Nėra abejonių, kad mums reikia suskystintų gamtinių dujų (SGD). Šias dujas specialūs laivai gabentų iš Kataro arba JAV. Bet tai iškastinis kuras, kenkiantis klimatui. Infrastruktūros statybos yra brangios, o rasti ilgalaikių tiekimo pajėgumų – nelengva.

Taigi, priėjome prie trečio punkto – infrastruktūros. Tik laisvas elektros ir dujų judėjimas Europos rinkoje užtikrins, kad pajėgsime atlaikyti tiekimo sukrėtimus. Energija yra tapusi viešąja Europos gėrybe. ES jau investuoja į tarpvalstybines jungtis ir energijos linijas, tačiau dar daug kas turi būti padaryta.

Ketvirta – energijos vartojimo efektyvumas. Kuo daugiau energijos sutaupome, tuo mažiau turime importuoti. Europos Parlamentas jau derasi dėl naujų taisyklių. Europos Komisijos pasiūlytas 2030 m. tikslas – 36–39 % mažesnis energijos suvartojimas. Atrodo, kad šį procesą reikia paspartinti.

Penkta – energija iš atsinaujinančiųjų išteklių: biomasės, vėjo ir saulės. Apie penktadalis energijos ES jau gaminamas iš šių išteklių. Dabar Parlamentas derasi dėl dar platesnio užmojo tikslų. Europos Komisijos pasiūlytas 2030 m. tikslas – 40 % energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių. Gamindami savo energiją jausime mažesnę užsienio poveikį. Visa tai eina ranka rankon su ES klimato srities tikslais.

Politinis šio klausimo sprendimas būtų papildyti ES klimato politiką tikra ES energetikos sąjunga, kad abi veiktų kartu ir būtų išnaudojama jų sinergija. Kad tai įvyktų, reikia politinės ambicijos ir pinigų.